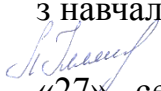

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Циклова комісія правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Людмила ІЛЛЯШЕНКО
«27» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ
підготовки фахового молодшого бакалавра
освітньо-професійні програми:
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА
галузі знань: J Транспорт та послуги
мова навчання: українська
статус дисципліни: обов'язкова

Чернігів - 2026

Робоча програма з дисципліни «Основи національного спротиву» складена на основі освітньо-професійної програми Готельно-ресторанна справа, спеціальності J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг - “25” серпня 2026 р. - 24 с.

Розробники: Олександр СКОРЕНОК
викладач категорії «спеціаліст»

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії правових дисциплін

Протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Голова циклової комісії

Тетяна ЧУМАК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: J Транспорт та послуги	Обов'язкова	
Змістових модулів – 10	Спеціальність: J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		БСО	ПЗСО
		2-й	1-й
		Семестр	
		3,4-й	1, 2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,8 самостійної роботи здобувача фахової передвищої освіти – 2,0	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		36 год	
		Практичні заняття	
		24 год.	
		Самостійна робота	
		30 год.	
		Вид контролю:	
		Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у здобувачів освіти національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості, набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок домедичної допомоги, тактичних дій, мінної безпеки, зв'язку та орієнтування, а також через розвиток психологічної стійкості та розуміння логіки національного спротиву, необхідних компетентностей для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Передумови вивчення дисципліни: до початку вивчення дисципліни «Основи національного спротиву» здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати загальні знання з дисципліни «Захист України».

Завдання дисципліни:

- набуття знань про засадничі та правові аспекти національного спротиву, в тому числі на тимчасово окупованій території, долучення до волонтерства та допомоги Силам безпеки та оборони України;
- здобуття здатності діяти в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій та кризових станів, приймати рішення та забезпечувати власну і колективну безпеку;
- оволодіння навичками домедичної допомоги в умовах бойових дій за алгоритмом MARCH;
- вивчення правил мінної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження;
- орієнтування на місцевості за допомогою карти і компаса та з використанням сучасних геоінформаційних систем;
- ознайомлення з основами виживання;
- ознайомлення з основами цифрової безпеки;
- формування психологічної стійкості та навичок протидії інформаційним та психологічним впливам ворога;
- засвоєння правил безпечного поводження зі стрілецькою зброєю і ручними

гранатами, та формування навичок ведення вогню зі стрілецької зброї.

На основі знань здобутих при вивченні дисципліни «Основи національного спротиву» у здобувачів фахової передвищої освіти формуються наступні *компетентності*:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність до національного спротиву.

3. Очікувані результати навчання

Під час вивчення дисципліни «Основи національного спротиву» здобувачі фахової передвищої освіти мають досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання, передбачені освітньо-професійною програмою:

РН 2. Знати свої права як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 4. Спілкуватися державною та іноземною мовами у сфері професійної діяльності та міжособистісних комунікацій.

РН 5. Застосовувати принципи соціальної відповідальності і громадської свідомості під час виконання професійних обов'язків

РН 16. Застосувати базові знання щодо самоорганізації населення для здійснення національного спротиву.

У підсумку здобувачі фахової передвищої освіти повинні знати:

- правові засади та організаційні основи національного спротиву, включно з діями на тимчасово окупованих територіях;
- правила мінної безпеки та заходи у випадку застосування зброї масового ураження;
- алгоритм надання домедичної допомоги MARCH в умовах бойових дій;
- основи орієнтування на місцевості та використання геоінформаційних систем;
- принципи цифрової безпеки та захисту інформації;
- правила безпечного поводження зі стрілецькою зброєю та ручними гранатами;
- методи протидії інформаційно-психологічним впливам ворога та основи психологічної стійкості;
- базові засади виживання в умовах воєнних загроз і надзвичайних ситуацій.

вміти:

- надавати допомогу за протоколом MARCH у критичних умовах;
- користуватися сучасними навігаційними системами та засобами зв'язку;
- виконувати базові дії зі стрілецькою зброєю та розрізняти мінні загрози;
- застосовувати тактичні навички для захисту та евакуації;
- протидіяти інформаційному впливу ворога;
- забезпечувати виживання в умовах воєнних загроз і надзвичайних ситуацій.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади національного спротиву.

Тема 1. Національний спротив (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Національно-патріотична підготовка: Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску, історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави.

Правові засади: Законодавство України про національний спротив, його мета, завдання

та складові (Сили Територіальної оборони, Рух опору, добровільні формування територіальних громад, підготовка населення).

Історико-військовий вимір: Українські практики самоорганізації населення для захисту державності, громади й території; історичні приклади територіальних осередків спротиву в умовах окупаційного тиску.

Мотиваційний аспект: Формування готовності до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- мету підготовки держави до здійснення заходів з національного спротиву, основні завдання національного спротиву, важливі складові національного спротиву;
- історію формування національного спротиву та його складових в умовах відсічі збройної агресії;
- історичні приклади та досвід самоорганізації українського спротиву в умовах окупації та збройної агресії;

вміти:

- застосовувати базові знання для усвідомленого виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Тема 2. Міжнародне гуманітарне право (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Норми та принципи: Основні принципи міжнародного гуманітарного права, правила ведення війни, заборонені засоби і методи ведення війни. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти. Некомбатанти. Захист жертв збройних конфліктів. Військовополонені, інтерновані особи та їх правовий статус. Добровольчі формування територіальних громад, які беруть участь у відсічі агресії.

Захист населення: Права цивільного населення, військовополонених та інтернованих осіб.

Відповідальність: Наслідки порушення норм міжнародного гуманітарного права та механізми документування злочинів.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- сутність та джерела МГП;
- принципи ведення війни;
- правовий статус осіб;
- режим полону та інтернування;
- юридичну відповідальність за порушення норм МГП;
- задокументовані факти поведіння Російської Федерації з українськими військовополоненими та з населенням на тимчасово окупованій території;

вміти:

- застосовувати правила поведіння з військовополоненими та інтернованими особами;
- ідентифікувати статус осіб (комбатанти, некомбатанти) та об'єкти під соціальним захистом;
- здійснювати первинне затримання та конвоювання осіб, що здалися в полон, забезпечуючи їхню безпеку та гуманне поводження з ними.

Змістовий модуль 2. Психологічна підготовка та стійкість.

Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Стресостійкість: Прийоми, методи та способи саморегуляції психіки, особливості впливу стресових факторів на психіку людини в умовах надзвичайних ситуацій та збройного конфлікту, дезадаптивні психічні стани (істерика, паніка, агресія, ступор) та їх прояви. Диференціація стресових станів людини в умовах бойових дій, в окупації, на підконтрольній державі території, під час техногенних катастроф, стихійних лих, терористичних актів. Вплив

інформаційного середовища на психоемоційний стан, методи саморегуляції, подолання страху та паніки. Алгоритми подолання страху та панічних реакцій. Практичні техніки саморегуляції психіки (дихальні, м'язові, когнітивні, поведінкові), у тому числі швидкого застосування в екстремальних умовах. Ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій. Методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО.

Допомога: Застосування прийомів саморегуляції психіки в стресових ситуаціях, виявлення та класифікація дезадаптивних станів людської психіки, які виникають у відповідь на стрес. Протокол надавання першої психологічної допомоги «6.П», надавання першої психологічної допомоги в екстремальних умовах, подолання дезадаптивних станів людської психіки, психологічна самопомога (у моменті та після події), техніки контролю та самомоніторингу психічних реакцій і станів.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні поняття психологічної стійкості та стресу;
- основні дезадаптивні стани (паніка, агресія, ступор, істерика);
- прийоми і способи саморегуляції психіки, подолання страху і паніки;
- психічні реакції на стрес та способи їх регуляції і подолання дезадаптивних проявів;
- базові принципи надання першої психологічної допомоги за протоколом «6.П»;
- елементи командної психологічної динаміки малої групи в умовах екстремального або психоемоційного тиску, поведінка групи під тиском, роль лідера, протидія колективній паніці;
- поняття та важливі соматичні прояви «ПТСР» та «бойової психічної травми»;
- алгоритм дій в умовах збройного нападу в цивільному середовищі: під час терористичного акту, стрілянини в публічному місці, нападу зі зброєю, захоплення заручників, мінування приміщень і засобів транспорту;
- особливості застосування противником ІПСО:
  - механіка роботи інформаційних операцій (мета, аудиторія, механізми впливу);
  - типові наративи ворожої пропаганди та їх логіка;
  - принципи роботи ботів і координованих кампаній у соціальних мережах;
  - практичні методи верифікації інформації;
  - алгоритм реакції на дезінформацію - від ігнорування до спростування;

вміти:

- застосовувати техніки саморегуляції у стресових ситуаціях;
  - розпізнавати ознаки дезадаптивних психічних етапів;
  - розрізняти ПТСР у себе та в оточуючих;
- надавати першу психологічну допомогу (за принципом «6.П») та самопомогу;
- контролювати власні психічні стани і реакції, виконувати дії в стані нервово-психічного збудження;
  - обирати адекватні дії в кризових ситуаціях;
  - застосовувати методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО;
  - визначати ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій;
  - протидіяти інформаційним та психологічним впливам ворога; протидіяти спробам вербування спеціальних служб ворога.

Змістовий модуль 3. Домедична допомога

Тема 4. Домедична допомога (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Тактична медицина: Основи та принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях. Алгоритм надання допомоги за алгоритмом MARCH, PAWS, етапи надання допомоги (допомога під загрозою — Care under fire/Threat, (CUF) та допомога в польових умовах (Tactical Field Care (TFC)).

Склад індивідуальної аптечки та правила її використання. Види кровотеч і способи їх зупинки (засіб для зупинки кровотечі механічний вороткового типу). Забезпечення прохідності

дихальних шляхів. Надання допомоги при травмах грудної клітки, внутрішніх органів, кінцівок та інших ушкодженнях. Профілактика захворювань і травматизму.

Ознаки шоку в польових умовах та особливості надання домедичної допомоги постраждалим у стані травматичного шоку. Поняття гіпотермії. Основи медичної евакуації, способи переміщення постраждалих, дотримання правил безпеки під час надання домедичної допомоги.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC) за алгоритмом MARCH;
- етапи алгоритму MARCH;
- етапи надання допомоги («допомога під вогнем/під загрозою» — Care under fire/Threat, CUF);
- алгоритм надання домедичної допомоги/навчання з тактичної медицини (протоколи MARCH, PAWS, Ко Ле Со тощо);
- способи зупинки кровотеч і забезпечення прохідності дихальних шляхів; принципи використання індивідуальних засобів медичного забезпечення;
- основи домедичної евакуації постраждалих;
- особливості комунікації з медичним персоналом і передачі інформації про постраждалого та його стан,

вміти:

- здійснювати евакуацію пораненого одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника;
- здійснювати евакуацію пораненого двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию;
- надавати домедичну допомогу за алгоритмом MARCH, PAWS, у тому числі під час переміщення на місцевості або внаслідок вогневого контакту;
- здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у різних умовах;
- перевіряти прохідність дихальних шляхів;
- переоцінювати раніше застосовані засоби зупинки кровотечі;
- визначати доцільність та проводити переміщення турнікетів;
- діяти відповідно до алгоритмів домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях;
- виконувати нормативи з домедичної допомоги.

Змістовий модуль 4. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості.

Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Орієнтування: Робота з паперовими картами та електронними носіями топографічної інформації, визначення маршрутів та обрахунок відстаней на паперових картах, застосування компасу, орієнтування на місцевості за небесними світилами та місцевими предметами, орієнтування при поганих погодних умовах та в умовах обмеженої видимості й у ночі, визначення точки стояння, сторін горизонту, орієнтирів і відстаней до об'єктів. Порядок руху за азимутом, способи дотримання напрямку руху і подолання (обходу) перешкод.

Цифрові технології: Використання геоінформаційних систем та застосунків вітчизняного виробництва, OsmAnd, MilChat та інших засобів навігації.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основи топографії та умовні знаки карт;
- принципи визначення координат і відстаней;
- основи використання геоінформаційних систем для навігації;
- базові принципи цифрового картографування;
- способи орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника,

топографічної карти, місцевих предметів та за допомогою геоінформаційних систем;

вміти:

- орієнтуватися на незнайомій місцевості за топографічною картою та без неї
- визначати своє місце знаходження та напрям руху;
- планувати маршрут і рухатися за азимутом;
- застосовувати цифрові навігаційні засоби для орієнтування;
- використовувати геоінформаційні дані для прийняття навігаційних рішень у стандартних умовах.

Змістовий модуль 5. Зв'язок та передавання інформації.

Тема 6. Зв'язок та передавання інформації (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Комунікація: Принципи роботи доступних засобів зв'язку. Правила радіообміну, робота з радіостанціями малої потужності, засобами супутникового зв'язку. Використання стандартів зв'язку та телекомунікаційних протоколів.

Безпека: Захист інформації та дій в умовах застосування противником засобів підслуховування, перешкоджання і придушення зв'язку.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести;
- основи передачі інформації в бойових умовах (зокрема за принципами 3D, SALUTE, ACE, GOTWA), правила радіодисципліни та безпеки зв'язку;
- правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів перешкоджання і придушення зв'язку;
- правила безпеки застосування смартфонів і мобільних пристроїв, роботи в інтернеті та в месенджерах, захисту електронної пошти, протидію технічному зараженню та безпечному користування публічним Wi-Fi;
- правила роботи у службових системах та в службових приміщеннях; алгоритми дій у разі спроб зламу та зменшення ризиків витоку інформації;

вміти:

- використовувати основні способи зв'язку, застосовувати тактичні сигнальні жести;
- усувати типові помилки і несправності під час експлуатації засобів зв'язку, що виводять їх з ладу;
- розпізнавати фішингові атаки, налаштовувати базові засоби захисту акаунтів і пристроїв, безпечно комунікувати та діяти за простими алгоритмами кіберзахисту;
- налаштовувати та використовувати радіостанції малої потужності (Motorola, Baofeng та аналоги);
- вмикати, вибирати канал, регулювати потужність, перевіряти з'єднання і наявність зв'язку, дотримуватись правил радіообміну;
- розгортати та налаштовувати термінал супутникового зв'язку Starlink;
- підключати живлення, орієнтувати антену, підключати пристрої
- здійснювати доповідь про противника за стандартом SALUTE (Size, Activity, Location, Unit, Time, Equipment);
- здійснювати доповідь про пораненого та запит на медичну евакуацію.

Змістовий модуль 6. Зброя масового ураження.

Тема 7. Зброя масового ураження (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Види загроз: Види радіаційного, хімічного, біологічного зараження та захист від них, види зброї масового ураження та радіаційних, хімічних небезпечних об'єктів, порядок дій на зараженій місцевості.

Захист: Використання протигазів, загальновійськових захисних комплектів, захисних споруд та природних укриттів.

Алгоритм дій: Дії при застосуванні зброї масового ураження.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні види зброї масового ураження (ядерної, хімічної, біологічної) та їх уражаючі фактори;
- ознаки ядерного вибуху, хімічного ураження та застосування біологічних речовин;
- основні типи радіаційно, хімічно- та біологічно- небезпечних об'єктів; засоби індивідуального та колективного захисту;
- загальні правила поведінки на зараженій місцевості;
- види запалювальної зброї та запалювальних речовин, засоби їх бойового застосування, захист від запалювальної зброї;

вміти:

- розпізнавати ознаки можливого застосування зброї масового ураження; користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплексом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект;
- діяти за сигналом «Хімічна тривога»;

виконувати нормативи:

- одягання протигазу;
- одягання загальновійськового захисного комплекту і протигазу;
- дії за спалахом ядерного вибуху;
- дії за сигналом «Хімічна тривога».

Змістовий модуль 7. Інженерна підготовка та мінна безпека.

Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Мінна безпека: Основи мінної безпеки. Класифікація вибухонебезпечних предметів, демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів. Порядок дій при виявленні мін і вибухонебезпечних предметів.

Фортифікація: Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування. Використання властивостей місцевості.

Загородження: Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні принципи мінної безпеки та класифікацію вибухонебезпечних предметів;
- демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів та потенційні ризики їх виявлення;
- правила безпечної поведінки при виявленні мін та інших вибухонебезпечних предметів;
- загальні принципи інженерного облаштування позицій та маскування в умовах сучасних загроз та ударних БпЛА;
- базові відомості про інженерні загородження та способи їх обходу або подолання;
- індивідуальне маскування, звуко- та світломаскування;
- протитанкові та протипіхотні міни, їх бойові характеристики, принцип дії, будову, їх установа та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання;
- заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.

вміти:

- вибирати місця для обладнання вогневої позиції для стрільби, її фортифікаційне обладнання (розміри) та порядок маскування;
- правила поведінки на потенційно замінованій місцевості;
- подавати сигнали небезпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів;
- виконувати норматив щодо огляду місцевості на наявність мін та ВВП;
- облаштовувати маршрут безпечного руху в умовах мінної загрози;
- класифікувати та виконувати правила безпечного поводження з гранатами;
- облаштовувати окопи і схованки, у тому числі від загрози з боку БпЛА.

Змістовий модуль 8. Тактична підготовка.

Тема 9. Тактична підготовка (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Індивідуальна та групова тактика: Основи індивідуальних дій та взаємодії в малих групах, базові принципи загальновійськового бою, способи пересування та укриття в умовах небезпеки, вибір і зміна позицій. Дії в умовах вогневого впливу, алгоритми реагування на загрози, основи взаємодії в малих тактичних групах («двійки», «трійки»), базові відомості про сучасні засоби ведення бою, зокрема безпілотні літальні апарати (БпЛА), їх можливості та ознаки. Дотримання заходів безпеки, орієнтування в обстановці, на місцевості та прийняття рішень у динамічних умовах.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- основні правила загальновійськового бою, призначення та бойові можливості підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних сил України, Сил безпілотних систем;
- порядок спостереження і доповіді за алгоритмами SALUTE, 3D, ACE;
- основи індивідуальної тактичної підготовки та порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок дій в оборонному бою;
- порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву противником переднього краю оборони;
- основи протидії FPV-дронам та легкій мототехніці противника;
- основні тактичні прийоми застосування БпЛА;
- штатну структуру малих підрозділів;

вміти:

- виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника;
- виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну);
- зайняти та замаскувати вогневу позицію; здійснювати доповідь командирів за протоколом 3D;
- виконувати порядок дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву переднього краю оборони вогневою (маневреною) групою противника;
- реагувати на раптовий вогневий контакт (залягання, укриття, переміщення);
- виконувати дії у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА;
- діяти в умовах різних типів місцевості: міське середовище (укриття в будівлях, переміщення між будівлями, евакуація під вогнем), ліс, відкрита місцевість, біля водної перешкоди, гірська місцевість;
- виконувати базові ролі в малій групі;
- переміщуватися в складі бойової двійки, трійки в різних умовах місцевості.

Змістовий модуль 9. Вогнева підготовка.

Тема 10. Вогнева підготовка (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Зброя: Основи балістики. Маніпуляції з АК/AR системами, прицілювання, коригування вогню. Затримки при стрільбі та способи їх усунення, правила безпеки. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Прийоми та правила метання ручних гранат. Заходи безпеки під час поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами.

Основи стрільби: Вибір прицілу, точки прицілювання, коригування та управління вогнем.

Практика: Проведення практичних стрільб, виконання вправ зі стрільби та використання стрілецької зброї і боєприпасів здійснюються відповідно до вимог:

- Курсу стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056 — 2018 (01);
- Курсу стрільб для поліцейських.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- призначення тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання зброї, типові затримки при стрільбі (їх види, причини та способи і порядок їх усунення), а також порядок обслуговування стрілецької зброї після стрільби;
- призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї, правила влучного пострілу;
- нормальні (табличні) умови стрільби;
- принцип прицілювання та ведення вогню по повітряних цілях;
- порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;
- основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань;
- порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження і нічного бачення;
- заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю;
- порядок чищення та догляду за зброєю;
- призначення, будову та принцип дії ручних гранат.

вміти:

- застосовувати стрілецьку зброю і ручні гранати;
- проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях;
- холощення з масо-габаритними макетами й навчальною зброєю в різних положеннях;
- здійснювати спорядження та метання ручних гранат з різних положень;
- швидко усувати затримки, що виникають при стрільбі;
- вести влучний вогонь та коректувати стрільбу;
- чистити та доглядати за стрілецькою зброєю в польових умовах;

виконувати:

- підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 25 м»;
- підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 100 м»;
- підготовчу вправу «Навчання в одноманітному та правильному прицілюванні»;
- підготовчу вправу «Відпрацювання навиків одноманітної стрільби»;
- підготовчу вправу «Відпрацювання навиків динамічної стрільби: стрільба після переміщення, стрільба з-за укриття, перенесення вогню по фронту і в глибину».

Змістовий модуль 10. Виживання та спеціальна підготовка.

Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка (РН 2, РН 4, РН 5, РН 16).

Автономія: Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи. Добування і очищення води, розведення вогню, приготування їжі в екстремальних умовах, захист від переохолодження, спорудження і обладнання укриттів, маскування розташування і слідів перебування.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

- склад та правила збирання тривожної валізи;
- порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій;
- основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;

вміти:

- організовувати та облаштовувати індивідуальне місце розташування у складі малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником;
- облаштовувати прості укриття з урахуванням умов місцевості;
- протидіяти впливу небезпечних природних умов на організм людини;
- застосовувати базові способи забезпечення води, тепла та харчування в автономних умовах.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усь ого	у тому числі			
		л	П ¹⁾	с	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади національного спротиву.					
1. Національний спротив	8	4	-		4
2. Міжнародне гуманітарне право.	4	2	-		2
Разом за змістовим модулем 1.	12	6			6
Змістовий модуль 2. Психологічна підготовка та стійкість					
3. Психологічна підготовка та стійкість.	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 2.	6	2	2		2
Змістовий модуль 3. Домедична допомога.					
4. Домедична допомога	20	4	8		8
Разом за змістовим модулем 3.	20	4	8		8
Змістовий модуль 4. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості.					
5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості.	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 4.	6	2	2		2
Змістовий модуль 5. Зв'язок та передавання інформації					
6. Зв'язок та передавання інформації	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 5.	6	2	2		2
Змістовий модуль 6. Зброя масового ураження.					
7. Зброя масового ураження.	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 6.	6	2	2		2
Змістовий модуль 7. Інженерна підготовка та мінна безпека.					
8. Інженерна підготовка та мінна безпека.	8	4	2		2
Разом за змістовим модулем 7.	8	4	2		2
Змістовий модуль 8. Тактична підготовка.					
9. Тактична підготовка. ²⁾	8	4	2		2
Разом за змістовим модулем 8.	8	4	2		2
Змістовий модуль 9. Вогнева підготовка					
10. Вогнева підготовка. ²⁾	10	6	2		2
Разом за змістовим модулем 9.	10	6	2		2
Змістовий модуль 10. Вживання та спеціальна підготовка.					
11. Вживання та спеціальна підготовка.	8	4	2		2
Разом за змістовим модулем 10.	8	4	2		2
Разом:	90	36	24		30

Примітки:

¹⁾ Здобувачі освіти, які є особами з інвалідністю або які частково втратили працездатність без встановлення інвалідності, за їх заявою та згідно з підтвердними документами закладів охорони здоров'я звільняються від практичних занять навчальної дисципліни, що завдають шкоду їх фізичному стану або становлять загрозу стану здоров'я. Замість цих практичних занять навчальної дисципліни, здобувачі освіти з особливими освітніми потребами вивчають за вибором теоретичні завдання з дисципліни понад обсяг, визначений розподілом навчального часу в Структурі навчальної дисципліни.

²⁾ Здобувачі освіти віровчення яких забороняє використовувати зброю, замість тем Вогневої та Тактичної підготовки вивчають Військово- або безпеково-орієнтовану фахову

компетентність, або вивчають навчальний матеріал за іншими темами дисципліни, які визначаються закладом освіти в межах загального обсягу, визначеного розподілом навчального часу в Структурі навчальної дисципліни.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Психологічна підготовка та стійкість.	2
2	Домедична допомога	8
3	Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості.	2
4	Зв'язок та передавання інформації	2
5	Зброя масового ураження.	2
6	Інженерна підготовка та мінна безпека.	2
7	Тактична підготовка.	2
8	Вогнева підготовка.	2
9	Виживання та спеціальна підготовка.	2
Разом:		24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Національний спротив	4
2	Міжнародне гуманітарне право.	2
3	Психологічна підготовка та стійкість.	2
4	Домедична допомога	8
5	Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості.	2
6	Зв'язок та передавання інформації	2
7	Зброя масового ураження.	2
8	Інженерна підготовка та мінна безпека.	2
9	Тактична підготовка.	2
10	Вогнева підготовка.	2
11	Виживання та спеціальна підготовка.	2
Разом:		30

8. Перелік питань до заліку

1. Дайте визначення поняття «національний спротив».
2. Які складові національного спротиву передбачені законодавством України?
3. Які історичні приклади самоорганізації українців у боротьбі з агресією?
4. Які основні положення Закону України «Про національний спротив»?
5. У чому полягає конституційний обов'язок громадян щодо захисту Вітчизни?
6. Назвіть основні принципи міжнародного гуманітарного права.
7. Хто такі комбатанти та некомбатанти?
8. Які права мають військовополонені та цивільне населення?
9. Які наслідки порушення норм міжнародного гуманітарного права?
10. Які механізми документування воєнних злочинів існують?
11. Які основні методи саморегуляції психіки?
12. Які дезадаптивні психічні стани виникають під час бойових дій?
13. Що таке протокол «6.П» і як він застосовується?
14. Як розпізнати дезінформацію та маніпулятивні технології?
15. Які техніки психологічної самопомоги застосовуються в екстремальних умовах?
16. Алгоритм MARCH: розшифрування та послідовність дій.
17. Види кровотеч і способи їх зупинки.
18. Ознаки травматичного шоку та дії при ньому.

19. Основи медичної евакуації та правила переміщення постраждалих.
20. Склад індивідуальної аптечки та правила її використання.
21. Основні способи орієнтування на місцевості.
22. Як визначити маршрут і відстань за картою?
23. Використання компаса та орієнтування за небесними світилами.
24. Які сучасні геоінформаційні системи застосовуються для навігації?
25. Порядок руху за азимутом та подолання перешкод.
26. Основні правила радіообміну.
27. Принципи роботи радіостанцій малої потужності.
28. Як забезпечити захист інформації під час зв'язку?
29. Які засоби супутникового зв'язку використовуються?
30. Які загрози створює противник для систем зв'язку?
31. Види зброї масового ураження.
32. Основні засоби захисту від хімічного та біологічного зараження.
33. Алгоритм дій на зараженій місцевості.
34. Використання протигазів та захисних комплектів.
35. Які укриття застосовуються для захисту населення?
36. Класифікація вибухонебезпечних предметів.
37. Демаскуючі ознаки мін.
38. Порядок дій при виявленні вибухонебезпечних предметів.
39. Основні види інженерних загороджень.
40. Принципи інженерного облаштування позицій.
41. Основи індивідуальних дій у бою.
42. Принципи взаємодії в малих тактичних групах.
43. Алгоритми реагування на вогневий вплив.
44. Використання БпЛА у сучасному бою.
45. Дотримання заходів безпеки під час тактичних дій.
46. Основи балістики.
47. Маніпуляції зі зброєю АК/АР.
48. Затримки при стрільбі та способи їх усунення.
49. Правила метання ручних гранат.
50. Заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю.
51. Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів.
52. Що має містити «тривожна валіза»?
53. Основні способи добування та очищення води.
54. Як розвести вогонь та приготувати їжу в екстремальних умовах?
55. Як спорудити укриття та забезпечити маскування?
56. Як захиститися від переохолодження?
57. Основні правила автономного виживання.
58. Історичний бойовий шлях українського війська.
59. Перспективи розвитку держави у контексті національного спротиву.
60. Роль національної ідентичності у формуванні готовності до захисту України.

9. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, бесіда, пояснення, розповідь, діалог), наочні (ілюстрація, демонстрація). Практичні заняття аудиторної підготовки проводяться в закладах освіти з використанням тренажерів, симуляторів, планшетів, макетів, стендів, мультимедійних (інтерактивних) тирів, а також у форматі рольових вправ і сценарних відпрацювань у будь-яких придатних приміщеннях і на майданчиках закладу освіти, у складі навчальних груп, чисельність яких повинна забезпечувати засвоєння практичних навичок кожним здобувачем освіти.
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальна

дискусія, створення ситуації у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача освіти.

3. Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль, самооцінка.

4. Інноваційні методи навчання: кейс-метод, проєктне навчання, тренінги та майстер-класи.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний:

- усний контроль (фронтальний, груповий, індивідуальний, комбінований, репродуктивний, реконструктивний, творчий);
- тестовий контроль (тести відкритої форми, тести закритої форми, тест-альтернатива, тест-відповідність);
- самоконтроль.

Підсумковий контроль: залік.

Задля реалізації принципу диференціації та індивідуалізації навчання контроль проводиться з використанням різнорівневих завдань.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти застосовується 12-бальна та 4-бальна шкала.

За 12-бальною шкалою оцінюються навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти:

- які навчаються на I-II курсах на основі базової середньої освіти з повним терміном навчання;

За 4-бальною шкалою оцінюються навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти:

- які навчаються на III-IV курсах на основі базової середньої освіти з повним терміном навчання;
- які навчаються на I-III курсах на основі повної загальної середньої освіти з повним терміном навчання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти на базі БСО

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерій оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
I. Початковий	1	Здобувачі фахової передвищої освіти розрізняють об'єкти вивчення
	2	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Здобувачі фахової передвищої освіти з допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Здобувачі фахової передвищої освіти виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Здобувачі фахової передвищої освіти правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі

		власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання здобувачів фахової передвищої освіти є достатніми. Здобувачі фахової передвищої освіти застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Здобувачі фахової передвищої освіти добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Здобувачі фахової передвищої освіти мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Здобувачі фахової передвищої освіти мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Здобувачі фахової передвищої освіти мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти на базі ПЗСО:

Бали	Критерій оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
«Незадовільно»	Здобувачі фахової передвищої освіти мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, відтворюють частину навчального матеріалу, за допомогою викладача виконують елементарні завдання.
«Задовільно»	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
«Добре»	Знання здобувачів фахової передвищої освіти є достатніми. Здобувачі фахової передвищої освіти застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності та незначні помилки.
«Відмінно»	Здобувачі фахової передвищої освіти мають повні, глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

Система оцінювання різнорівневих завдань для здобувачів освіти:

— перший рівень – середній (3 бали). Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної

діяльності;

— другий рівень — достатній (4 бали). Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням). Відповідь здобувача освіти правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень;

— третій рівень – високий (5 балів). Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними; здобувач освіти вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища і факти, виявляти й відстоювати особисту позицію.

Під час проведення заліку навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти оцінюються:

«відмінно» - якщо здобувач фахової передвищої освіти має глибокі і системні знання, вміє аналізувати та узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навичками критично оцінювати ситуацію; обізнаний з основною та додатковою літературою в даній області; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо.

«добре» - якщо здобувач фахової передвищої освіти виявив достатньо повні знання з дисципліни; дає правильні, хоча і не завжди повні визначення та відповіді на питання; оволодів навичками співвідносити теоретичні знання з конкретними ситуаціями; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

«задовільно» – якщо здобувач фахової передвищої освіти засвоїв програмний матеріал дисципліни в передбаченому обсязі з деякими неточностями; значну частину навчального матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; відтворення матеріалу непослідовне, неточне.

«незадовільно» – здобувач фахової передвищої освіти виявив слабкі знання теоретичного програмного матеріалу; не зміг дати визначення основних понять; відтворення матеріалу непослідовне, нелогічне, фрагментарне.

Викладач має право поставити здобувачу фахової передвищої освіти оцінку за залік без додаткового опитування, враховуючи його роботу протягом семестру, якісне виконання ним практичних робіт, активну участь на заняттях з даної дисципліни.

12. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача фахової передвищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо).

Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину дисципліни приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем фахової передвищої освіти.

Результати навчання за темою «Домедична допомога» навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» можуть бути визнаними і зарахованими за відповідною темою в межах іншої дисципліни цієї ж освітньої програми. Результати навчання за модулем «Домедична допомога» навчальної дисципліни «Захист України», якими оволоділи здобувачі фахової передвищої освіти в межах однієї освітньо-професійної програми, може бути визнано і зараховано як частину вивчення теми «Домедична підготовка» навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках всієї дисципліни, здійснюється за процедурою, яка визначена Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій».

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми: Готельно-ресторанна справа. / Укл.: Олександр СКОРЕНОК– Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», 2026.

2. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми: Готельно-ресторанна справа. / Укл.: Олександр СКОРЕНОК– Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», 2026.

3. Методичні вказівки до самостійної з дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми: Готельно-ресторанна справа. / Укл.: Олександр СКОРЕНОК– Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», 2026.

4. Пакет завдань до поточного оцінювання результатів навчання для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми: Готельно-ресторанна справа. / Укл.: Олександр СКОРЕНОК– Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», 2026.

14. Рекомендована література Базова

1. Закон України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 №1702-IX.

2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30 червня 2026 р. № 1002 «Про затвердження типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

3. Український національний спротив. Видання друге. Доповнене. Оновлене: збірник нормативно-правових актів / за ред. В. С. Ковальського; укладачі: І. В. Хорт, В. С. Ковальський, С. В. Ковальський. – Київ : Юрінком Прес, 2025. – 512 с.

4. Женевські конвенції від 12 серпня 1949 року та Додаткові протоколи до них від 8 червня 1977 року і 2005 року: офіційне видання / Міжнародний Комітет Червоного Хреста. – Київ : МКЧХ, 2023. – 85 с.

Режим доступу: https://blogs.icrc.org/ua/wp-content/uploads/sites/98/2023/11/0365_154-ebook.pdf.

5. Психологія управління військами: підручник; вид. 2-ге, перероб. та допов. / [В. І. Осьодло, О. П. Ковальчук, Д. П. Лисенко та ін.]; за заг. ред. В. В. Стасюка. – Київ: Національний університет оборони України, 2024. – 532 с. – Режим доступу: <https://surl.li/ljerzi>

6. Забезпечення психологічної стійкості військовослужбовців в умовах бойових дій : метод. посіб. / О. М. Кокун, В. В. Клочков, В. М. Мо роз, І. О. Пішко, Н. С. Лозінська. – Київ-Одеса: Фенікс, 2022. – 128 с.

Режим доступу: [https://dlibra.nuou.org.ua/Content/4138/nuou_ebook%20\(15\).pdf](https://dlibra.nuou.org.ua/Content/4138/nuou_ebook%20(15).pdf)

7. Тактична медицина. Алгоритм MARCH: навчальний посібник для підготовки сил територіальної оборони / Національний університет оборони України ім. І. Черняховського. – Київ : НУОУ, 2024. – 156 с.

Режим доступу: [https://dlibra.nuou.org.ua/Content/4138/nuou_ebook%20\(15\).pdf](https://dlibra.nuou.org.ua/Content/4138/nuou_ebook%20(15).pdf).

8. Домедична допомога в умовах бойових дій: Методичний посібник / В. Д. Юрченко, В. О. Крилюк, А. А. Гудима та ін. – К.: Середняк Т. К., 2014, - 80 с.

Режим доступу: <https://surl.li/yddnqk>

9. Інформаційна безпека держави у воєнній сфері: Навч. посібник / [Ю.Г. Даник, М.М. Биченок, В.О. Кацалап, та ін.].– К.: НУОУ ім. І. Черняховського, 2019. – 301 с.

Режим доступу: [https://dlibra.nuou.org.ua/Content/5856/nuou_ebook%20\(13\).pdf](https://dlibra.nuou.org.ua/Content/5856/nuou_ebook%20(13).pdf)

10. Маскування військ та об'єктів. Захист від високоточної зброї : навч. посіб./ В. В. Пугач, В. П. Чепурний, Куртов А.І. та ін. Харків: ВЮІ НУОУ ім. Ярослава Мудрого, 2022. 116 с. Режим доступу: <https://dspace.nlu.edu.ua/items/e37cf06f-eaa0-4116-a098-33e59688d0d3>

11. Стрілецька зброя та вогнева підготовка: підручник / В.М. Петренко, А.М. Кривошеєв, М.М. Ляпа, В.В. Семененко. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 372 с.

12. Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056 — 2018 (01)
<https://sprotyv7.com.ua/wp-content/uploads/2022/11/%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81-%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%B1-%D0%B7%D1%96-%D0%A1%D0%97-%D1%82%D0%B0-%D0%91%D0%9C-%D0%9A%D0%A0%D0%9F-03.032.056.-2018.pdf>
13. Курс стрільб для поліцейських:
<https://npu.gov.ua/acts/pro-zatverdzhennya-kursu-strilb-dlya-policeiskikh-ta-norm-vitrat-boyevprpasi-v-patroniv-vibuhovih-paketiv-i-granat-policeiskimi-pid-chas-provedennya-praktichnih-strilb>

Додаткова

14. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Основи національного спротиву: навчальний посібник. — Київ: Кондор, 2026. — 184 с.
15. Міжнародне гуманітарне право: підручник / за ред. В. М. Репецького; кол. авт. — Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. — 472 с.
16. Основи топографії та інженерної підготовки поліцейських: навч. посіб. / Кол. авт. Дніпро: Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. 280 с. Режим доступу: [file:///C:/Users/43Ket/Downloads/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%86%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/43Ket/Downloads/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%86%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B0%20(1).pdf)
17. Інженерна підготовка : навчальний посібник / [В. В. Стасюк, О. П. Ковальчук, Д. П. Лисенко та ін.] ; Національний університет оборони України ім. І. Черняховського. — Київ : НУОУ, 2025. — 212с.
18. Витримка та виживання на полі бою : підручник / [Н. Б. Вербин, С. М. Жембровський, О. В. Петрачков та ін.]. — К.: Національний університет оборони України ім. Івана Черняховського, 2019. — 188 с. Режим доступу: <https://surl.li/bsmrnx>
19. Основи виживання в екстремальних умовах: навчальний посібник / О. М. Ковальчук, В. П. Сидоренко, І. В. Гончаренко, Л. С. Марченко; Київський університет імені Бориса Грінченка. — Київ : КУБГ, 2024. — 156 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Військові публікації Сил ТрО Збройних Сил України — <https://sprotyv7.com.ua/>
2. YouTube-канал — https://www.youtube.com/@TRO_Ukraine_G7
3. Курс Prometheus «Застосування технологій в умовах війни»
<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/technology-in-wartime/>
4. Курс Prometheus «Інженер БПЛА. Базовий курс» —
<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/drone-engineering-intro/>
5. Курс Prometheus «OSINT — розвідка з відкритих джерел та інформаційна безпека» —
<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/osint-open-sourceintelligence/>
6. Курс Prometheus «Вивчаючи міжнародне гуманітарне право» —
<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/international-humanitarian-law/>
7. Курс Prometheus «Базова психологічна допомога в умовах війни» —
<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/basic-psychological-aid-during-war/>